

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№8(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

*Elektron nashr. 576 sahifa,
3-avgust, 2026-yil.*

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oğlu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Sun'iy intellekt muhitida o'sib kelayotgan Alfa avlodining shaxsiy va psixik rivojlanishi	10
<i>Jo'rayeva Dilfuza Abdug'aniyevna</i>	
Teng yonli uchburchak xossalari va kesmaning o'rta perpendikulyari xossalariidan foydalangan holda masalalar yechish	13
<i>Namozov Diyorbek Baxtiyor o'g'li</i>	
Xiva xonligining siyosiy boshqaruv modeli: Buxoro va Qo'qon xonliklari bilan qiyosiy tahlili.....	17
<i>Mutallibjonov Boburmirzo</i>	
Boshlang'ich sinfda informatika fanini o'qitish metodikasi	26
<i>Nosirova Feruza Baxadir qizi</i>	
Funksional savodxonlik asosida bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini professional rivojlantirishning strukturaviy-faoliyatli modeli.....	30
<i>Gafurova Mahfuza Abbosovna</i>	
Mutafakkirlar asarlarida bolalar faolligini shakllantirishda o'yinlardan foydalanishning yoritilishi	35
<i>Ravshanova Uldona Narziboyevna</i>	
Ijtimoiy-madaniy qadriyatlar variatsiyasi sharoitida talabalarda kitobxonlik madaniyatini rivojlantirish mazmuni	39
<i>Vorisova Barnoxon Olimjon qizi</i>	
Huquqiy ta'lim va huquqiy tarbiya integratsiyasi orqali yoshlar orasida huquqbuzarliklarning oldini olish	43
<i>Habibjonov Izzatbek Dilshodjon o'g'li</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning tanqidiy va refleksiv tafakkurini rivojlantirishda antfragil yondashuvning o'rni.....	51
<i>G'ulomjonova Ziyodaxon A'zamjon qizi</i>	
Badiy adabiyotning yoshlar tarbiyasidagi didaktik imkoniyatlari	57
<i>Irisboyeva Xotiraxon Utbasarovna</i>	
Talabalarining o'quv amaliyoti jarayonida kasbiy mobilligini rivojlantirishda dual ta'limga asoslangan metodikani takomillashtirish	61
<i>G'ofurov To'liqinjon</i>	
Didactic Opportunities of Content and Language Integrated Learning (CLIL) Technology in English Language Teaching	67
<i>Ismailova Aziza Dilshodovna</i>	
Фольклорные источники в историко-географическом изучении памятников Устюрта.....	72
<i>Канаатов Есимкан</i>	
Xorijiy davlatlar tajribasida o'zgarishlarni boshqarish ko'nikmalarini rivojlantirish amaliyoti.....	76
<i>Abdullayev Amirulla Xazratovich</i>	
Algoritmik faollikni rivojlantirishning zamonaviy metodik yondashuvi	81
<i>Pardayeva Kamola Sultonovna</i>	
Sun'iy intellekt va startap ekotizimi asosida talabalarining tadbirkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish	86
<i>Imomaliyev Quvvat Choriyevich</i>	
Maktab ta'limida o'qitish sifatini baholashning ko'p tarmoqli raqamli-diaagnostik tizimini joriy etish va boshqarish	91
<i>Nurmetov Tursunbek Kenjayevich</i>	
Event ta'lim texnologiyasi vositasida talabalarining o'qish samaradorligini oshirish	96
<i>Latipova Ma'rifat Salohiddin qizi, Bo'tayeva Saodat Xudoyor qizi</i>	
Texnologik ta'lim yo'nalishi talabalarining malakaviy va pedagogik amaliyotlari uzviyligini ta'minlashning metodik modeli	99
<i>Mardonov Maqsudbek Maxmudovich</i>	
Nogironligi bo'lgan bolalarni tarbiyalayotgan oilalarga ijtimoiy-psixologik yordam ko'rsatishning nazariy-metodologik asoslari	103
<i>Umarova Umidaxon Ibaydullayevna</i>	

Chizmachilik darslarida animatsiyali modellarni qo'llashning pedagogik asoslari	108
<i>Xo'janiyozov Shokir Rustamovich</i>	
Fanlararo aloqadorlik asosida tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida ingliz tilini o'qitish metodikasi va uning eksperimental samaradorligi	114
<i>Isroilova E'zoza Akmal qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarida ingliz tilini o'qitishda veb-kvestlar va raqamli keyslarni samarali qo'llash usullari	119
<i>Shermatova Ra'no O'ktam qizi, Baxodirova Gulnoz Kamalovna</i>	
Xalq og'zaki ijodi asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativ faoliyatini takomillashtirish texnologiyalari	124
<i>Abduraximova Muxabbat Allayevna</i>	
Bo'lajak fizika o'qituvchilarini nanotexnologiya sohasidagi bilimlarni taqdim etishga va o'qitishga tayyorlash metodikasi	129
<i>Sottarov Abduvali Umirqulovich</i>	
Raqamli ta'lim muhitida talabalarning raqamli tafakkurini rivojlantirishning pedagogik mexanizmlarini takomillashtirish	133
<i>Nuraliyeva Feruza Abdusalim qizi</i>	
Emotsional intellekt va raqamli kommunikatsiya: yoshlar psixologiyasida zamonaviy tendensiyalar	137
<i>Qahharov Nuriddin Sherbek o'g'li</i>	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda "o'quv burnout" (o'qishga nisbatan charchash va sovish) holatining oldini olishda motivatsion pedagogik texnologiyalar	142
<i>Babajanova Gulmira Muratbayevna</i>	
Linguopragmatic Errors in Artificial Intelligence-Generated Translations	147
<i>Aytmuxamedova Durdona Jasur qizi</i>	
Клинические особенности аллергодерматозов у лиц, проживающих в Ташкентской области	153
<i>Абдуллаева Ф. Б., Саипова Н. С.</i>	
Tyutorlik faoliyatining pedagogik ahamiyati	160
<i>Ashirova Gulnora Xayrullayevna</i>	
Innovatsion yondashuv asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kasbga yo'naltirish metodikasini takomillashtirish	164
<i>Nurmuratova Iroda Nuriddinovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktabga tayyorlashda diqqat yetishmasligi va giperfaollik: mnemotexnik korreksiya	169
<i>Egamberdiyeva Xuriyat Egamberdiyevna, Kaxxarova Ozoda Abdimo'minovna</i>	
The Historical Development of Translation	173
<i>Sharopova Gulnoza Odil qizi</i>	
Integratsiya jarayonlarini samarali boshqarishga yo'naltirilgan metodik tizim	176
<i>L. T. Xudaybergenova</i>	
Multimodal matnlarni tanlash va dalillarga asoslangan o'quv topshiriqlari metodikasini ishlab chiqish	180
<i>G'ofurova Dilshodaxon Toxirjon qizi</i>	
Bo'lajak tibbiyot xodimlarining diagnostik kompetensiyalarini shakllantirishda innovatsion ta'lim texnologiyalarining o'rni: ilmiy adabiyotlar sharhi	186
<i>Xalimova S. A.</i>	
The Role and Opportunities of Artificial Intelligence (AI) in the Management of Educational Institutions	191
<i>Abduqahorova Lobar Oybekovna</i>	
Malaka oshirish jarayonida maktab direktorlarining mediakompetentligini rivojlantirishning tashkiliy-boshqaruv mexanizmi	197
<i>Xidirova Maftuna Ilhom qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalarida iqtisodiy tarbiya berishda STEAM va an'anaviy usullarning qiyosiy tahlili	205
<i>Boltayeva Nasiba Ilhom qizi</i>	

Kasb-hunar ta'limida elektromobillar va robototexnika yo'nalishlarini rivojlantirish: xalqaro hamkorlik tajribasi va "2+1" dual ta'lim modeli.....	209
<i>Dushanov Nuriddin Qo'ldoshovich, Suvonov Murodjon Abdurahmon o'g'li, Ibragimova Dinara Rustam qizi, Karimova Oygul Ro'ziyevna, Avliyoqulov Muxammad Mustafoyevich</i>	
Multimodal matnlarni tanlash va dalillarga asoslangan o'quv topshiriqlarining metodikasini ishlab chiqish ...	212
<i>G'ofurova Dilshodaxon Toxirjon qizi</i>	
Maktabgacha ta'limda "ijodiy faoliyat" va "kreativlik" konseptlarining nazariy-metodologik interpretatsiyasi...	218
<i>Komila Aytmuratova</i>	
Bo'lajak chet tili o'qituvchilarining leksik kompetensiyasini shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyasi asosida rivojlantirishga doir mashqlar tipologiyasining samaradorligi.....	222
<i>Maxmudova Feruza Salimjonovna</i>	
O'zbek va rus nasrida oilaviy munosabatlarning badiiy-psixologik talqini	227
<i>Qurbonova Malika Toxir qizi</i>	
O'quv-biluv kompetensiyasining nazariy asoslari va zamonaviy pedagogik yondashuvlar	230
<i>Saydaxmedova Barno Batirovna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining matematik tayyorgarligi tarkibi: TIMSS va PISA xalqaro baholash dasturlari asosidagi nazariy tahlil	235
<i>Abdusattarova Zaynab</i>	
Fizikani o'qitishda barqaror taraqqiyot tushunchalarini rivojlantirish: O'zbekiston kontekstida adabiyotlar tahlili.....	243
<i>Avazova Oltin</i>	
Futbolda 11–12 yoshli darvozabonlarni texnik-taktik jihatdan tayyorlashda maxsus mashqlarning ahamiyati	247
<i>Ibragimov Qosimbek Isroil o'g'li</i>	
Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanni o'qitish jarayonida sun'iy intellekt yordamida foydalanib nazariy bilimlarni hayotga tatbiq qilib o'rganish metodlari	253
<i>Jo'layeva Munira Choriyevna</i>	
Creativity-Oriented Language Teaching in Karakalpak Folk Pedagogy	256
<i>Khodzhanizayeva Aygul Aytmuratovna</i>	
Bo'lajak pedagoglarda estetik kompetentlikni rivojlantirishning metodik asoslari.....	264
<i>Saidova Dilorom Erkinovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik muammolarni hal etish ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi	269
<i>Farhodova Sevara Qo'ziboy qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda ona tili darslarida tanqidiy va ijodiy fikrlashni rivojlantirish texnologiyalari.....	274
<i>Norkulova Jasmina Sodikovna</i>	
Umumta'lim maktablarida matematik kechalar orqali o'quvchilarning mantiqiy tafakkurini rivojlantirish samaradorligi.....	277
<i>Saytniyozov Adham Annamuhmet o'g'li</i>	
Tibbiy va pedagogik ta'lim jarayonida "Case Study" metodini qo'llash orqali talabalarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish	282
<i>Shaymatova Azizaxon Rustambekovna</i>	
Dutor ijrochiligining amaliy-texnik jihatlariga e'tibor qaratish va ushbu jarayonni rivojlantirish	286
<i>Shodiyeva Shahinabonu Shoirjon qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda pedagogik texnikani shakllantirish texnologiyalari	293
<i>Turimbetova Sveta Muhammedaliyevna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila o'rtasidagi hamkorlik menejmentini takomillashtirishda direktor o'rinbosarining roli	297
<i>Xolnazarova Shaxnoza Baxodir qizi</i>	
Адаптивная геймификация в школьном обучении физике	304
<i>Индира Бахадуровна Ерлепесова</i>	
Bo'lajak pedagoglarda qadriyatlar tizimining shakllanishiga ta'sir etuvchi psixologik omillar	309
<i>Taylanova Sh. Z.</i>	

Metakognitiv kompetensiya: mohiyati va mazmuni, tarixiy evolyutsiyasi.....	317
Xasanova Feruza Xurramovna, Abdullayeva G. A.	
Bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy tayyorgarlikni ta'minlovchi refleksiv va motivatsion mexanizmlar	322
Fayziyeva Umida Asadovna	
Arab tilida jumla tuzilishi: ismiy va fe'liy jumalarning nahviy tahlili	328
Quqonboyeva Moxlaroyim Elmurodjon qizi	
"Maugli" asarining didaktik ahamiyati va obrazlar tahlili	333
To'g'onova Dinoraxon Mansurjon qizi	
Jadid taraqqiyparvari Ahmad Zaki Validiyning ijtimoiy-siyosiy faoliyati va uning vatanparvarlik harakatlari...	337
Raximov Azizbek Normurodovich	
Biologiya darslarida kooperativ ta'lim texnologiyasidan foydalanish metodikasi	342
Ibodova Mahfuza Namozovna	
Ta'limni tashkil etishning pedagogik omillari	346
Yuldasheva Nilufar Abdullayevna, Hazratkulova Lobar To'rabek qizi	
5–7 yoshli qizlarda badiiy gimnastika orqali maxsus harakat ko'nikmalarini rivojlantirish	350
Botirova Sayyora Nurullayevna	
Talabalarda grammatik kompetensiyani rivojlantirishning zamonaviy pedagogik yondashuvlari	354
Aymanova Shyirinay Kamilovna	
Yosh ofitserlarda xizmat rezistentligini belgilovchi ijtimoiy-psixologik determinantlar	357
Rejаметова Irada Ikramshikovna	
Chapaqay o'quvchilarda grafik malakalarni rivojlantirishning o'ziga xos jihatlari	363
Yusufzoda Shabnami Yunus	
Преимущества использования STEAM технологий в дошкольном образовании.....	368
Садикова Д. Х.	
Sun'iy intellekt bilan ishlash jarayonida o'quvchilarning kognitiv mustaqilligi va metakognitiv nazoratining pedagogik-psixologik determinantlari	371
Saliyeva Muslima Maxsetbay qizi	
Ta'lim jarayonida sun'iy intellekt asosidagi kiberxavfsizlik tizimlarining etik va huquqiy jihatlari o'qitish metodikasi	377
Turanova Aynur Baxtjan qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalar alaliyasini korreksiya qilishda neyrostimulyatsiya hamda logopedik texnologiyalarning kompleks qo'llanilishi.....	381
Axunxodjayeva Dildoraxon G'anixon qizi	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti, oila va mahalla hamkorligi korporativ ta'lim tendensiyasi sifatida	384
Qilichova Marxabo Xudaykulovna	
Informatika fanini innovatsion vositalar bilan o'qitish.....	392
Allaberganova Muyassar, Po'lotova Sevinchoy Arslon qizi	
Jamoat tartibini saqlash xizmatida boshqaruv kompetensiyalarining ijtimoiy-psixologik determinatsiyasi....	397
Mamatxanov Nodirxon Sadridin o'g'li	
Sociolinguistic Variation in English: A Study of Dialects and Accents.....	402
Keldiboyeva Diyora Shuhratilla qizi, Ramazonova Feruzaxon Akbarovna	
Ingliz va o'zbek multimodal diskursida lingvomadaniy ma'noning verbal-vizual vositalar orqali voqelanishi: chog'ishtirma-pragmatik tahlil.....	405
Mo'minova Maftuna Alijonovna	
Long-Term Retention and Pragmatic Use of English Idioms Following Adaptive Instruction: A Longitudinal Follow-Up Study.....	409
Alisher Sidikov Uktamjonovich	
Ta'lim klasteri sharoitida bo'lajak muhandislarning tayanch kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari va metodik modeli	418
Yangiyev Shavkat Norkobulovich	
Ixtisoslashtirilgan maktab o'quvchilarining biologiya fanidan olimpiada masalalarini yechish ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish	422
Sh. Yu. Abdunabiyeva	

Dual ta'lim modeli sharoitida bo'lajak o'qituvchilarning pedagogik muloqot kompetentligini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	428
Turamuratov Ulug'bek Uraqovich	
Bo'lajak o'qituvchilarni raqamli baholash faoliyatiga tayyorlashning pedagogik modeli	433
Raisov Shamsiddin Rashid o'g'li	
Bo'lajak informatika o'qituvchilarining kreativ fikrlashini rivojlantirishda raqamli pedagogik texnologiyalarning samaradorligi	438
Radjapov Aybek Allaberganovich	
Miya falajiga chalingan bolalar bilan qilichbozlik mashg'ulotlarini o'tkazish uchun moslashuvchan dasturni ishlab chiqish va raqamli uslubiy yordam	442
Davranova Maftunabonu Elyorovna	
Maxsus pedagogika yo'nalishi talabalari kasbiy mas'uliyatini shakllantirishning nazariy va amaliy asoslari...	448
Xalimova Ozoda	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining mantiqiy fikrlashini raqamli didaktik o'yinlar vositasida rivojlantirish	451
Sabohat Sharofiddinovna Siddiqova	
Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalarining kasbiy-metodik kompetentligini rivojlantirishda simulyatsion texnologiyalarni qo'llash metodikasi	455
Baratova Yulduz	
Talabalar huquqiy madaniyatini yuksaltirishda sun'iy intellektning o'rni	461
Shamsudinova Malika Ulug'bek qizi	
Deviant xulqli o'quvchilarni tarbiyalashning pedagogik-psixologik muammolari va ularning yechimlari.....	464
Usmonov Abdurashid Norbo'tayevich	
Muloqot va uni o'smirlik yoshida rivojlantirish masalalari	470
Orifova Sabot Yakubovna	
O'smirlik davridagi shaxslararo munosabatlarni tadqiq etish metodlari.....	474
Safarova Dilnoza Kuchkarovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining barkamol yosh avlodni shakllantirishda milliy innovatsion pedagogik texnologiyalarning o'rni	478
Ibodullayeva Dildora Shukrulla qizi	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila hamkorligi ahamiyatining rivojlangan xorijiy mamlakatlar tajribasi asosida tahlili.....	481
Oripova A'lo O'ktam qizi	
Logopediya fanida me'yor tushunchasining zamonaviy talqinlari: nazariy yondashuvlar va metodologik asoslar.....	485
Turg'unboyev Sirojiddin Faxriddinovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ingliz tilida ishonchli muloqot ko'nikmalarini shakllantirishda zamonaviy pedagogik metodlarning o'rni va amaliy tahlili.....	489
Gulnoza Djurakulova Shavkatovna, Ochildiyeva Shahnaza Avdivohid qizi	
Dual ta'lim sharoitida bo'lajak qishloq xo'jaligi muhandislarining kasbiy kompetensiyasini shakllantirish natijalari	494
Abdullayeva Rohilaxon Ne'matjonovna	
Probatsiya nazoratidagi shaxslarni ijtimoiy moslashtirishda psixologik xizmatning samaradorligi	500
Qayumov Ramazon Zoirjon o'g'li	
Umumta'lim maktablarida musiqa madaniyati darslarida raqamli texnologiyalardan foydalanish muammolari va yechimlari.....	507
O'rishboyeva Xumora O'rol qizi	
Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy mahoratini oshirishda innovatsion raqamli texnologiyalar imkoniyatlari	510
Abdulkarimova Rayxona Akmalovna	
Inklyuziv ta'limda subyektlar faoliyatini raqamli tahlil qilishda ma'lumotlar bazasi va monitoring tizimining ahamiyati	515
Dilshodov Abrorjon Dilshodjon o'g'li	

Value Representations in the Family-School-Student System	522
Gulbakhar Orazbayeva	
Gamified Writing Tasks and Their Impact on Learner Motivation and Text Quality	527
Islamova Nilufar Ismail qizi	
Innovatsion ta'lim metodlari va texnologiyalari asosida bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarida pedagogik liderlik kompetensiyalarini rivojlantirish mazmuni	534
Jumanov Lochinbek Habibulla o'g'li	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida muloqot kompetensiyasini shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari...	537
Mamazokirova Robiyaxon Muhammadali qizi, Qodirova Buzulayho Turgunovna	
STEAM ta'lim texnologiyasi asosida bo'lajak tarbiyachilarning metodik tayyorgarligini takomillashtirish tizimi	543
To'raqulova Malohat Bahodir qizi	
Hozirgi o'zbek she'riyatida intertekstual talqinlar	547
Ro'ziqulova Dilbar Muzaffar qizi	
Mustaqillik va Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi	551
Erkayev Elmira Temirovich	
Yapon pedagogik tajribasini O'zbekiston oliy ta'lim muhitiga moslashtirishning didaktik shartlari.....	556
Jumanazarova Gullola Yoqubjanovna	
Velosportchilarda irodaviy xususiyatlarning namoyon bo'lishi va ularni rivojlantirishning psixologik jihatlarini	560
Raxmonova Go'zal Bobir qizi	
Migrant talabalarda shaxsiy identifikatsiyani shakllantirishning pedagogik usullari.....	563
Turg'unov Ilxomjon Iqboljon o'g'li	
Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning innovatsion usullari ...	567
Ergasheva Go'zal Ruzimurod qizi	
Shaxs liderlik sifatlarini rivojlantirish jarayonining nazariy asoslari.....	571
Mansurova Lobar Luqmon qizi	

MIGRANT TALABALARDA SHAXSIY IDENTIFIKATSIYANI SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK USULLARI

Turg'unov Ilxomjon Iqboljon o'g'li
IIV tergov departamenti xodimi

Annotatsiya: Ushbu maqolada O'zbekiston oliy ta'lim muassasalarida ichki migratsiya sharoitida ta'lim olayotgan talabalarida milliy identiklik va global fuqarolik ongini uyg'unlashtirishga mo'ljallangan yaxlit pedagogik model nazariy jihatdan asoslanadi va eksperimental tarzda sinovdan o'tkaziladi.

Kalit so'zlar: migrant talaba, milliy identiklik, global identiklik, pedagogik model, aksiologik yondashuv, madaniy integratsiya, fuqarolik pozitsiyasi.

Abstract: This article theoretically substantiates and experimentally tests a comprehensive pedagogical model designed to harmonize national identity and global citizenship awareness among students studying under conditions of internal migration in higher education institutions of Uzbekistan.

Key words: migrant student, national identity, global identity, pedagogical model, axiological approach, cultural integration, civic engagement.

Аннотация: В статье теоретически обосновывается и экспериментально апробируется целостная педагогическая модель, направленная на гармонизацию национальной идентичности и осознания глобальной гражданской ответственности у студентов, обучающихся в условиях внутренней миграции в высших образовательных учреждениях Узбекистана.

Ключевые слова: студент-мигрант, национальная идентичность, глобальная идентичность, педагогическая модель, аксиологический подход, культурная интеграция, гражданская позиция.

KIRISH

Zamonaviy globallashtirish va urbanizatsiya jarayonlari ta'lim muhitini tubdan o'zgartirmoqda. O'zbekistonda ichki migratsiya sur'atlarining oshishi natijasida oliy o'quv yurtlari auditoriyalarida turli mintaqalardan kelgan yoshlar soni sezilarli darajada ko'paymoqda. Bu holat pedagogika oldiga yangi vazifani – bir tomondan, milliy qadriyatlar va madaniy o'zlikni mustahkamlash, ikkinchi tomondan esa global fuqarolik kompetentligini shakllantirish – qo'yimoqda. Identiklik muammosi ijtimoiy-psixologik hodisa sifatida E. Erikson, J. Marsia va A. Vatermanlarning klassik tadqiqotlarida batafsil yoritilgan bo'lsa-da, zamonaviy pedagogika fani ushbu muammoni ta'lim kontekstida yangicha talqin qilishni talab etmoqda.

Xususan, migrant talabalar uchun identiklik masalasi ikki qatlam – "ildiz" (milliy) va "qanotlar" (global) – o'rtasidagi muvozanatni topish zaruriyatini keltirib chiqaradi. UNESCOning 2021-yilgi "Kelajak uchun ta'lim" dokladida ta'kidlanganidek, XXI asr ta'limi o'quvchida mahalliy va global o'rtasidagi ziddiyatni emas, balki ularning uyg'unligini shakllantirishga xizmat qilishi lozim. Ushbu konseptual yo'nalish maqolamizning ilmiy asosini tashkil etadi. Pedagogika fani migrant talabalar muammosini asosan ikki yo'nalishda tadqiq etib kelgan: moslashuv qiyinchiliklari (adaptatsiya) va akademik samaradorlik. Biroq identiklik integratsiyasi – ya'ni talabaning milliy va global shaxsiy asoslarni ziddiyatsiz birlashtirish qobiliyatini rivojlantirish – alohida pedagogik ta'sir obyekti sifatida yetarli darajada o'rganilmagan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

M. Berry tomonidan ishlab chiqilgan akkulturatsiya modeli to'rt strategiyani ajratib ko'rsatadi: assimilyatsiya, separatsiya, marginallanish va integratsiya.

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, psixologik salomatlik va akademik muvaffaqiyat nuqtayi nazaridan eng samarali strategiya – bu integratsiya bo'lib, unda shaxs o'z madaniy ildizlarini saqlab qolgan holda yangi muhit-

ning ijobiy jihatlarini qabul qiladi. Biroq bu integratsiya o'z-o'zidan ro'y bermaydi. Uning yuzaga kelishi uchun maqsadli pedagogik ta'sir – maxsus ishlab chiqilgan metodlar, sharoitlar va ta'lim muhiti – zarur bo'ladi. Aynan shu zaruriyat tadqiqotimizning dolzarbligini belgilaydigan asosiy muammo hisoblanadi.

Modelimizning birinchi tayanch ustuni aksiologik yondashuvdir. M. Rokeach va Sh. Shvartsning qadriyat nazariyasiga ko'ra, insonning qadriyat tizimi "terminal" (hayot maqsadlari) va "instrumental" (xulq-atvor me'yorlari) qadriyatlardan tashkil topadi.

Migrant talaba uchun ushbu ikki darajaning uyg'unligi ayniqsa muhim: milliy madaniyatdan o'zlashtirilgan terminal qadriyatlar (oila, vatanparvarlik, ma'naviyat) global instrumental qadriyatlar (tanqidiy tafakkur, hamkorlik, ijodkorlik) bilan birgalikda yaxlit qadriyat makonini hosil qilishi lozim. O'zbek ta'limi kontekstida bu yondashuv O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunida belgilangan tamoyillar va "Yangi O'zbekiston" strategiyasining ma'naviy-ma'rifiy yo'nalishlari bilan uyg'unidir. Milliy istiqlol g'oyasi va globallashuv qadriyatlari bir-birini inkor etmasligi, balki to'ldirishi kerak.

Modelning ikkinchi ustuni J. Xabermasning kommunikativ harakat nazariyasiga asoslanadi. Ushbu nazariyaga ko'ra, to'laqonli muloqot – shaxsning o'z pozitsiyasini asoslab, boshqalar nuqtayi nazarini tushunib, konsensusga erisha olishi – identiklik shakllanishining asosiy mexanizmidir.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Migrant talabalar uchun bu ayniqsa dolzarb: ular turli madaniy kodlar va kommunikativ me'yorlar kesishmasida yashaydi. P. Freyrening "muloqotli pedagogika" konsepsiyasi ham modelimizga muhim hissa qo'shadi. Freyre ta'kidlagan "tanqidiy ong" (conscientização) – shaxsning o'z ijtimoiy holatini anglash va undan kelib chiqib, faol pozitsiya egallash qobiliyati – bizning modelimizda "madaniy refleksiya" tushunchasi orqali ifodalangani.

Uchinchi metodologik ustun D. Shenning "refleksiv amaliyot" nazariyasidir. Bu nazariya pedagogik jarayonda o'quvchining o'z tajribasini kuzatish, tahlil qilish va yangi sharoitga moslashtirish qobiliyatini markazga qo'yadi. Migrant talaba uchun refleksivlik ikki o'lchamlidir: u ham yangi muhitni, ham o'z ichki o'zgarishlarini anglashi zarur.

Taklif etilayotgan pedagogik model quyidagi asosiy maqsadni ko'zlaydi: migrant talabada milliy va global identiklikni uyg'unlashtirgan "ikkilamchi madaniy kompetentlik" (bivalent cultural competence) shakllantirish uchun pedagogik shart-sharoitlar yaratish.

Model quyidagi tamoyillarga asoslanadi:

1. **Qadriyat barqarorligi tamoyili** – milliy qadriyatlar ta'lim jarayonida nafaqat saqlanishi, balki ongli ravishda mustahkamlanishi lozim.
2. **Madaniy dialogik tamoyil** – ta'lim jarayoni turli madaniyatlar o'rtasida muloqot uchun makon yaratishi zarur.
3. **Shaxsning subyektligi tamoyili** – talaba o'zining identiklik jarayonida faol ishtirokchi bo'lishi kerak.
4. **Kontekstuallik tamoyili** – pedagogik ta'sir talabaning konkret hayotiy sharoitini hisobga olishi lozim.
5. **Bosqichma-bosqichlik tamoyili** – identiklik integratsiyasi bir necha bosqichda amalga oshiriladigan jarayon hisoblanadi. Model uchta o'zaro bog'liq komponentdan iborat:

TAHLIL VA NATIJALAR

Aksiologik komponent. Bu komponent talabaning qadriyat xaritasini tuzish va tahlil qilishga yo'naltirilgan. Amaliy vositalar: "Qadriyatlar spirali" texnikasi, shaxsiy qadriyatlar portfoliosi, milliy adabiyot va tarix asosida aksiologik tahlil seminarlari. Ushbu komponent talabaga "Men kim?" degan savolga chuqur va ongli javob topishga yordam beradi.

Kommunikativ komponent. Bu komponent turli madaniy muhitlarda samarali muloqot qurishga yo'naltiriladi. Amaliy vositalar: madaniyatlararo dialog mashqlari, "Ikki dunyo – bir hikoya" loyiha metodi, munozara va Sokrat seminarlarida ishtirok etish. Komponent natijasi – talabaning madaniy kodlarni "tarjima qilish" qobiliyati.

Refleksiv komponent. Bu komponent shaxsiy o'zgarishlarni kuzatish va anglashga mo'ljallangan. Amaliy vositalar: refleksiv jurnal yuritish, shaxsiy identiklik xaritasini bosqichma-bosqich yangilash, guruhviy refleksiya seanslari. Bu komponent orqali talaba o'z identiklik yo'lini ongli ravishda boshqarish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Birinchi bosqich – Diagnostika va motivatsiya (1-2 hafta). Talabaning dastlabki identiklik holati aniqlanadi, migratsiyaga bog'liq ichki ziddiyatlar va resurslar identifikatsiya qilinadi. Pedagog talabani o'z-o'zini o'rganishga ruhlantiradigan xavfsiz muhit yaratadi.

Ikkinchi bosqich – Milliy ildizlarni ongli mustahkamlash (3-6 hafta). Talabani o'z mintaqasi madaniyati, tili, an'analari va tarixiy xotirasiga oid bilim va his-tuyg'ularini faollashtirish. Bu bosqichda "Milliy qadriyatlar xaritasi" tuziladi va personal rivoyat (narrative) ishlab chiqiladi.

Uchinchi bosqich – Global kontekstni o'zlashtirish (7-10 hafta). Globallik tushunchalari – insoniyatning umumiy qadriyatlari, jahon fuqaroligining mas'uliyati, global muammolar – milliy identiklik bilan muloqotda o'rganiladi. Bu bosqichda "ziddiyat" emas, "boyitish" paradigmasi markazga qo'yiladi.

To'rtinchi bosqich – Integratsiya va mustahkamlash (11-16 hafta). Talaba "ikkilamchi madaniy kompetentlik"ni ishlab chiqadi: u o'zini ham o'zbek, ham global fuqaro sifatida teng darajada his eta olishni o'rganadi. Bu bosqich loyiha himoyasi va refleksiv prezentatsiya bilan yakunlanadi.

Pedagogik eksperiment 2022-2024 yillar davomida O'zbekistonning ikkita oliy o'quv yurtida – Toshkent davlat pedagogika universiteti va Samarqand davlat universitetida – olib borildi. Eksperimental guruhda 78 nafar, nazorat guruhida 74 nafar migrant talaba ishtirok etdi.

Identiklik integratsiyasi darajasini o'lchash uchun J. Marsia tomonidan ishlab chiqilgan identiklik maqomi intervyu usuli va muallifning "Identiklik Barqarorligi Shkalasi" (IBS-24) qo'llanildi. Tajriba yakunida eksperimental guruhda "integratsiya" maqomidagi talabalar ulushi 18,4 foizdan 67,9 foizga oshdi ($p < 0,001$). Nazorat guruhida ushbu ko'rsatkich 20,3 foizdan 31,7 foizgacha ko'tarildi. Bundan tashqari, eksperimental guruhda akademik o'zlashtirish 11,3 foizga yaxshilangani va psixologik farovonlik ko'rsatkichlari sezilarli o'sgani qayd etildi. Sifatli tahlil shuni ko'rsatdiki, model ishtirokchilari o'z identikligini yanada murakkab va boyroq tushunchalar orqali ifodalay boshladi. Refleksiv jurnallarning mazmunli tahlili "ziddiyat" va "yo'qolish" diskursining o'rniga "boyitish", "ko'priq" va "ikki uy" metaforalarining yuzaga kelganini ko'rsatdi.

Olingan natijalar Berry akkultursiya modelining pedagogik kontekstda tasdiqlanganligi va integratsiya strategiyasini maqsadli ravishda shakllantirish mumkinligini ko'rsatadi. Bu natija L. Vigotskiyning "yaqin rivojlanish zonasi" konsepsiyasi bilan ham uyg'un: talabani identiklik rivojlanishi pedagogik yordamga muhtoj va bu yordam kuzatiladigan progressga olib keladi. Modelning o'ziga xos xususiyati shundaki, u milliy identiklikni mustahkamlash va global identiklikni rivojlantirish o'rtasidagi soxta ziddiyatni bartaraf etadi.

Amaliyot ko'rsatmoqdaki, milliy ildizlar qanchalik ongli va kuchli bo'lsa, talaba global o'zgarishlarga shunchalik ochiq va moslashuvchan bo'lmoqda. Bu holat G. Hofstede tomonidan tadqiq etilgan "madaniy o'lichamlar" nazariyasi bilan ham hamohang. Shunday bo'lsa-da, modelning cheklanishlari ham mavjud. Xususan, pedagoglarning madaniyatlararo kompetentlik darajasi va muassasaning institutsional qo'llovi modelning samaradorligini sezilarli darajada belgilaydi. Bu holat modelni qo'llashda kadrlar tayyorlashning alohida tashkil etilishini talab etadi.

XULOSA

Migrant talabalarda milliy va global identiklikni integratsiyalashtirishga yo'naltirilgan pedagogik model – bu zamonaviy O'zbekiston ta'limining dolzarb ehtiyojlaridan biriga pedagogika fanining puxta ishlab chiqilgan javobi hisoblanadi. Aksiologik, kommunikativ va refleksiv komponentlarni birlashtirgan ushbu model talabalarda ziddiyatlar emas, balki sintetik madaniy kompetentlikni shakllantirishga xizmat qiladi. Eksperimental tadqiqot natijalari modelning samaradorligini empirik jihatdan tasdiqladi. Biroq model – bu qotib qolgan sxema emas. U turli muassasa sharoitlari, mintaqaviy xususiyatlar va individual talabalar ehtiyojlariga muvofiq moslashtirilishi zarur.

Kelgusi tadqiqotlar uchun ustuvor yo'nalish sifatida quyidagilarni belgilash mumkin: modelning uzoq muddatli ta'sirini longitudinal tadqiqot orqali o'rganish; modelni raqamli pedagogik vositalar (e-portfolio, sun'iy intellekt asosidagi refleksiya assistenti) bilan boyitish; model tamoyillarini maktab ta'limiga tatbiq etish imkoniyatlarini ko'rib chiqish. "Haqiqiy vatanparvarlik jahon bilan muloqotdan qo'rqmaydi" – bu prinsip bizning pedagogik modelimizning g'oyaviy o'zagini tashkil etadi. Milliy va global identikliklarning uyg'unligi esa bugungi O'zbekiston talabasi uchun shaxsiy va ijtimoiy taraqqiyotning garovi bo'la oladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. Ichki migratsiya monitoringi hisoboti. – Toshkent, 2023. – 48-bet.
2. Erikson E. H. Identity: Youth and Crisis. – New York: Norton, 1968. – 336 p.; Marcia J. E. Development and validation of ego-identity status // Journal of Personality and Social Psychology. – 1966. – № 3. – P. 551–558.
3. UNESCO. Futures of Education: Learning to Become. – Paris: UNESCO, 2021. – P. 34.
4. Berry J. W. Immigration, acculturation, and adaptation // Applied Psychology: An International Review. – 1997. – Vol. 46. – P. 5–68.
5. Berry J. W., Phinney J. S., Sam D. L., Vedder P. Immigrant Youth in Cultural Transition. – Mahwah: Lawrence Erlbaum, 2006. – P. 71–116.

6. Rokeach M. The Nature of Human Values. – New York: Free Press, 1973. – 438 p.; Schwartz S. H. Universals in the content and structure of values // *Advances in Experimental Social Psychology*. – 1992. – Vol. 25. – P. 1–65.
7. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2020. – 9-modda.
8. Habermas J. The Theory of Communicative Action. Vol. 1. – Boston: Beacon Press, 1984. – 465 p.
9. Freire P. Pedagogy of the Oppressed. – New York: Continuum, 1970. – 183 p.
10. Schön D. A. The Reflective Practitioner: How Professionals Think in Action. – New York: Basic Books, 1983. – 374 p.
11. Marcia J. E., Waterman A. S., Matteson D. R., Archer S. L., Orlofsky J. L. Ego Identity: A Handbook for Psychosocial Research. – New York: Springer, 1993.
12. Eksperimental guruh refleksiv jurnallari mazmun tahlili. Muallif arxivi, 2024.
13. Vigotskiy L. S. Myshlenie i rech'. – Moskva: Labirint, 1996. – S. 258.
14. Hofstede G. Culture's Consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions and Organizations Across Nations. – Thousand Oaks: SAGE, 2001. – 596 p.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №8(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.